



Strona **Mancinelli_NMP_Polska** na: <http://jozefbizon.wordpress.com/mancinelli-nmp-polska/>
Veritas et libertas ultra omnis sunt _ **Prawda i wolność ponad wszystko inne**

Józef Bizon

Sędziowie, prokuratorzy, policjanci – legalnie udziałowcami w spółkach, handlowych ...

- czyli krótka historia ustawowego skorumpowania systemu sprawiedliwości w Polsce Rzeczypospolitych, czyli o dwóch takich i paru innych - co puścili Polaków w żółtych ciżemkach, a do tego co by stróżom porządku żyło się godnie, zbożnie i do tego całkiem legalnie.

„**Sędzia nie może posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego**” (Art. 86, §3, pkt 4 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych) – ale do 10% sędzia może posiadać.

„**Prokurator nie może posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego**” (Art. 185, pkt 9 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych) – ale do 10% prokurator może posiadać. Obejmuje to również prokuratorów wojskowych.

Wszystko to legalnie według ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych

(Dz.U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070)

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20010981070> (wejście do aktu prawnego)

Tekst uchwalonej przez Sejm w dniu 27 lipca 2001 r. ustawy o ustroju sądów powszechnych:

<http://isap.sejm.gov.pl/Download.jsessionid=4F793F9320C3C7B7CE3CEF59CB937DDE?id=WDU20010981070&type=2>

Zwróćmy uwagę, że te graniczenia ponad 10% dotyczą tylko jednej spółki. Tak więc sędzia, czy prokurator, mogą mieć udziały i akcje w wielu spółkach – np. w 10-ciu spółkach. W ten sposób możliwe jest utworzenie sieci wzajemnych powiązań (ja mam tu, ty masz tu, i każda inna kombinacja).

A swoją drogą - skąd się wzięło to ograniczenie do 10%, a nie np. do 30% i więcej? Zrobiono wcześniej jakiś wewnętrzny plebiscyt?

Czy chodziło o to – w ramach równości wobec prawa - aby jeden nie miał za dużo, a dla drugiego już nie starczyło? A może powyżej 10% to już by to była ustawowo dopuszczona korupcja?

Oczywiście dobrze by było wiedzieć, czy jacyś sędziowie, prokuratorzy, policjanci nie byli (nie są) udziałowcami, nie posiadali (posiadają) akcji imiennych (a i akcji na okaziciela) tej - czy innej – spółki.

Oczywistym też jest, że wszystkie te udziały i akcje są legalne – w świetle obowiązującego w Polsce prawa - ale dla oczyszczenia atmosfery wokół stróżów prawa warto by było to wiedzieć. Szkopuł jednak w tym, że tą wiedzę posiadają nieliczni i okryta jest różnego rodzaju klauzulami typu tajne/poufne itp. Tak, że koniec końców tego wiedzieć nie będziemy. Nie wiedzą też tego posłowie – szczególnie ci z tzw. opozycji, bo i po co im to wiedzieć, wszak, jeśli nie dziś, to na pewno jutro będzie prawo i sprawiedliwość – jak tylko dorwą się do władzy. Zresztą i oni się tego nie dowiedzą, bo prawo – które sami uchwalają - tego nie przewiduje.

Możliwym też jest, że i sam pan minister sprawiedliwości ma tu duże luki w zakresie tej wiedzy.

A może jest tak, że sędziowie, prokuratorzy, policjanci - pomimo pozwolenia prawnego (wyrażonego w ustawach) na posiadanie przez nich udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego – nie skorzystali z tych ustawowych możliwości wiedząc, że nie za bardzo się da być dobrym stróżem prawa tam, gdzie się ma swoje udziały, czy akcje. Może z tych możliwości skorzystał tylko bardzo wąski margines tu wymienionych.

Z drugiej zaś strony dlaczego mieliby z tego nie skorzystać skoro to wszystko legalne?

Do tego 11 lat opierać się pokusie? Polska przecież spółkami stoi. Dla niejednej spółki też nie lada pokusa mieć u siebie udziałowca (lub akcjonariusza) w postaci sędziego, prokuratora, policjanta.

Spółka przecież musi dbać o swoje interesy i interesy udziałowców, akcjonariuszy. Do tego nie jedna spółka ma akcje na okaziciela.

A wszystko z tymi procentami dla sędziów i prokuratorów odbyło się tak.

Pod koniec III kadencji Sejmu RP (20.10.1997 – 18.10.2001) - za rządów Jerzego Buzka (AWS) i za panowania Ministra Sprawiedliwości Lecha Kaczyńskiego (12.06.2000 do 4.7.2001) 20 czerwca 2001 r. Sejm RP po trzecim czytaniu uchwalił ustawę prawo o ustroju sądów powszechnych, w której m.in. znalazły się wyżej już cytowane zapisy.

Ustawa została przekazana do Senatu RP. Senat wniósł do ustawy kosmetyczne zmiany i ostatecznie w dniu 27 lipca 2001 r. Sejm ostatecznie uchwalił ustawę prawo o ustroju sądów powszechnych – uchylając przy tej okazji poprzednio obowiązującą ustawę prawo o ustroju sądów powszechnych z 20 czerwca 1985 r. **Prezydent Aleksander Kwaśniewski ustawę podpisał.** Ustawa została opublikowana w Dz.U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 i **weszła ona w życie 01.10.2001 r. – czyli już prawie 11 lat temu.**

10 listopada 1997 r. Sejm powołał Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Przewodniczącym komisji został **Stanisław Iwanicki** (poseł AWS) z zawodu **notariusz.**

<http://orka.sejm.gov.pl/ArchAll2.nsf/46f5c122f008a9f4c1256ada004b9696/ba93d0671483d5b9c1256ad2003797dc?OpenDocument>

Stanisław Iwanicki był bardzo aktywnym w pracach różnych kluczowych komisji

<http://orka.sejm.gov.pl/SQL.nsf/poselk3arch?OpenAgent&120>

- za co zresztą na forum Sejmu 20.06.2001 otrzymał podziękowania od Ministra Sprawiedliwości Lecha Kaczyńskiego.

Postanowiono wyrzucić do kosza ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. prawo o ustroju sądów powszechnych i zastąpić ją nową ustawą.

Rządowy projekt nowej ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych wpłynął do Sejmu 12 stycznia 2000 r. (DRUK nr 1656 – ministrem sprawiedliwości była wówczas Hanna Suchocka), a autopoprawka do tego projektu wpłynęła 4 grudnia 2000 r. (DRUK nr 1656-A – ministrem sprawiedliwości od 12.06.2000 był Lech Kaczyński).

Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych nad projektem ustawy został upoważniony Minister Sprawiedliwości. Faktycznie przypadło to Lechowi Kaczyńskiemu.

Rządowa autopoprawka do projektu ustawy wpłynęła już po pierwszym czytaniu w Sejmie projektu w dniu 3 marca 2000 r. i skierowaniu projektu ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Przebieg prac legislacyjnych nad tym projektem ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych mamy tu:

<http://orka.sejm.gov.pl/proc3.nsf/opisy/1656.htm>

W rządowym projekcie (**DRUK nr 1656**) w art. 85. §1 jest mowa o składaniu przez sędziów oświadczeń co do udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego, ale brak jest zapisów, że sędzia może je posiadać, a do tego do jakiej wysokości - w autopoprawce (DRUK nr 1656-A) też brak jest takich zapisów.

Pierwszy raz zapisy dla sędziów i prokuratorów pozwalające im legalnie posiadać do 10% udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego pojawiają się z inicjatywy Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka 16 marca 2001 r. w DRUKU nr 2751

<http://orka.sejm.gov.pl/Rejestrdr.nsf/druk?OpenAgent&2751>

przedłożonym przez tę komisję. W druku tym w art. 86. §3, pkt 4 zapisano:

„Sędzia nie może posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek.”

Identyczny zapis – jak wyżej dla sędziego - wprowadzono w art. 183 pkt. 9 projektu w stosunku do prokuratora. A i w pkt. 7 przy okazji wpisano, że przy ślubowaniu prokurator może dodać „Tak mi dopomóż Bóg.”

Ostatecznie też zmodyfikowano te zapisy z procentami przechodząc na liczbę pojedynczą („w spółce”) i opuszczając „w każdej z tej spółek” – co na jedno wychodzi, ale nie rzuca się w oczy.

Sprawozdawcą przed Sejmem tego projektu komisji była [Teresa Liszcz](#) (z Lublina prawnik, doktor habilitowany – AWS).

<http://orka.sejm.gov.pl/ArchAll2.nsf/46f5c122f008a9f4c1256ada004b9696/d3b9acd6f5e4cdf7c1256ad2003798f6?OpenDocument>

Przynależność do komisji/podkomisji w Sejmie III kadencji

<http://orka.sejm.gov.pl/SQL.nsf/poselk3arch?OpenAgent&212>

W Sejmie mówiono dużo i namiętnie na temat nowej ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych - II CZYTANIE NA POSIEDZENIU SEJMU - pos. nr 108 dn. 10-05-2001 – przebieg posiedzenia <http://orka2.sejm.gov.pl/Debata3.nsf/main/0AAEFFD0#027> -
ale nikt – dosłownie nikt – ani jednym słowem nie poruszył tych spółkowych procentów dla sędziów i prokuratorów.

W ostatecznym rozrachunku to nad tą nową ustawą (z tymi procentami) pracowała Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka – prawie sami prawnicy - w podanym niżej składzie.

[Barczyk Kazimierz](#) (AWS – prawnik); [Bentkowski Aleksander](#) (PSL - prawnik - **zastępca przewodniczącego**); [Dyduch Marek](#) (SLD – prawnik); [Działocha Kazimierz](#) (SLD – prawnik); [Iwanicki Stanisław](#) (**AWS – notariusz, prawnik - przewodniczący komisji**); [Jankiewicz Paweł](#) (SLD - prawnik); [Kilian Tadeusz](#) (AWS – prawnik); [Kurczuk Grzegorz](#) (SLD – prawnik - **zastępca przewodniczącego**); [Lewandowski Bogdan](#) (SLD – prawnik); [Lewandowski Marek](#) (SLD - Akademia Spraw Wewnętrznych); [Liszcz Teresa](#) (AWS – prawnik); [Majewski Wit](#) (SLD – prawnik); [Markiewicz Marek](#) (AWS – prawnik - **zastępca przewodniczącego**); [Nowacka Irena](#) (SLD – filolog); [Okońska-Zaremba Małgorzata](#) (SLD – prawnik); [Olszewski Jan](#) (ROP – **prawnik**); [Ostrowski Ryszard Andrzej](#) (UW – prawnik); [Pasternak Agnieszka](#) (SLD – **psycholog**); [Piątkowski Jan](#) (ROP – prawnik); [Piotrowski Leszek](#) (niez. – prawnik); [Śledzińska-Katarasińska Iwona](#) (niez. – **filolog**); [Śmieja Krzysztof](#) (AWS – prawnik); [Wawak Zbigniew](#) (AWS – prawnik); [Wierchowicz Jerzy](#) (UW – prawnik - **zastępca przewodniczącego**); [Zieliński Tadeusz Jacek](#) (UW – prawnik).

Więcej informacji o składzie tej komisji tu:

<http://orka.sejm.gov.pl/SQL.nsf/skladkom?OpenAgent&SPC>

Powoli dobiegała końca III kadencja Sejmu. Posłowie myśleli już o wakacjach i jakby się tu załapać na następną kadencję.

Trzecie czytanie projektu ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych odbyło się 20 czerwca 2001 r. Na posiedzeniu Sejmu był obecny Minister Sprawiedliwości Lech Kaczyński.

Ustawę z procentami dla sędziów i prokuratorów Sejm uchwalił po III czytaniu.

Głosowało – 394; Za – 387; Przeciw – 5; Wstrzymało się – 2; Nie głosowało – 66.

<http://orka.sejm.gov.pl/SQL.nsf/glosowania?OpenAgent&3&111&94>

Klub/Koło	Liczebność	Głosowało	Za	Przeciw	Wstrzymało się	Nie głosowało
SLD	162	148	148	-	-	14
AWS	153	134	133	1	-	19
UW	47	33	32	-	1	14
niez.	39	32	31	1	-	7
PSL	26	21	21	-	-	5
SKL	18	14	11	3	-	4
Alternatyw	6	5	5	-	-	1
PP	5	3	2	-	1	2
ROP-PC	4	4	4	-	-	-

Po tym głosowaniu odbyło się następne głosowanie dotyczące innej już ustawy (o komisyjnym projekcie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa - sprawozdawcą był Aleksander Bentkowski) – **po czym wystąpił Minister Sprawiedliwości Lech Kaczyński**

<http://orka2.sejm.gov.pl/Debata3.nsf/main/208BB352>

i rzekł:

„Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałem tylko podziękować Wysokiej Izbie. Sądzę, że na trudnej drodze budowania sprawnego wymiaru sprawiedliwości zrobiliśmy bardzo znaczny

postęp. Ta ustawa jest ustawą bardzo istotną, może jeszcze nie jest ostatecznym krokiem, ale jest krokiem we właściwym kierunku.

Chciałem szczególnie podziękować komisji wymiaru sprawiedliwości i jej przewodniczącemu panu Iwanickiemu. (Oklaski)

Chciałem też przypomnieć, że ustawa ta w znacznej części powstała w okresie, kiedy ministrem sprawiedliwości była pani Hanna Suchocka, której też chciałem złożyć podziękowanie. Dziękuję bardzo. (Oklaski)"

Po czym podziękowania panu Stanisławowi Iwanickiemu złożył również marszałek Sejmu Maciej Płażyński.

Przebieg posiedzenia Sejmu w dniu 20.06.2001

<http://orka2.sejm.gov.pl/Debata3.nsf/main/02869411#012>

Wracając do ustawy z procentami dla sędziów i prokuratorów to:

- **przeciw** byli posłowie: **Cymański Tadeusz** (AWS), **Graś Paweł** (niezależny), **Budnik Jerzy Feliks** (SKL), **Miodowicz Konstanty** (SKL), **Rokita Jan** (SKL).

- **wstrzymali się**: **Suchocka Hanna** (UW), **Łopuszański Jan** (PP).

Spśród posłów głosujących „ZA” niżej wymienieni są dla przykładu posłowie z tzw. prawicy. Innych i z innych formacji politycznych z oczywistych względów można sobie już darować.

- **ZA ustawą m.in. głosowali**: **Kaczyński Jarosław**, **Olszewski Jan**, **Dorn Ludwik** (wszyscy z ROP-PC);

Macierewicz Antoni, **Sobecka Anna**, **Biela Adam**, **Janowski Gabriel**, **Kropiwnicki Jerzy** (wszyscy z 'niezrzeszeni'); **Jackowski Jan Maria**, **Kapera Kazimierz**, **Piłka Marian**, **Ryszka Czesław**, **Bielan Adam Jerzy**, **Szeremietiew Romuald** (wszyscy z AWS).

Z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych ([Dz.U. z 1990 r. Nr 51, poz. 298](#)) na majątku narodowym Polaków zaczęły powstawać przeróżne spółki prawa handlowego. To też nie jeden stróż prawa ze swymi umiejętnościami był tu przydatny, bo to była wówczas zupełna nowość. No i przy tym była pokusa posiadania udziałów i akcji w powstających spółkach.

Do 01 stycznia 1998 r. według zapisów ustawy z dnia 20.06.1985 prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązywał zapis „Art. 64. §2. **Sędzia powinien w służbie i poza służbą strzec powagi stanowiska sędziego i unikać wszystkiego, co mogłoby przynieść ujmę godności sędziego lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności.**”

[Dz.U. 1994 nr 7 poz. 25](#)

<http://isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU19940070025&type=2>

Posiadanie przez sędziego udziałów lub akcji (szczególnie imiennych) w spółkach prawa handlowego niewątpliwie podpadało pod art. 64. §2 starej ustawy (osłabienie zaufanie do jego bezstronności). Co prawda nie było na wprost zakazu posiadania udziałów i akcji, ale też nie było na to ustawowego przyzwolenia.

W okresie wakacyjnym pod koniec II kadencji Sejmu (19.09.1993 – 19.10.1997) – za koalicji SLD-PSL – Sejm uchwała ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Dz.U z 1997 Nr 106, poz. 679

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19971060679>

<http://isap.sejm.gov.pl/Download;jsessionid=040E38158A41D9D7B3D1DFCC9B9C3D16?id=WDU19971060679&type=2> [PDF]

Przy okazji uchwalania tej ustawy art. 17 wprowadzono zmiany do (starej) ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (przeniesione potem do nowej ustawy), w której po art. 68 dodano art. 68¹ i art. 68².

„Art. 68¹. § 1. **Sędziowie są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym.** Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. **Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o posiadanych** zasobach pieniężnych, nieruchomościach, **udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego**, a ponadto o nabytym przez tę osobę albo jej małżonka od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, gminy lub związku międzygminnego mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Oświadczenie to powinno również zawierać dane dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji w spółkach prawa handlowego lub spółdzielniach, z wyjątkiem funkcji w radzie nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej.”

Z tego wyżej ustawowego zapisu jeszcze nie wynika na wprost, że sędziowie mogą mieć udziały i akcje w spółkach prawa handlowego, bo równie dobrze można by sądzić, że nie mogą mieć i chodzi

o to, aby zostało ujawnione kto z nich ma udziały i akcje w spółkach celem wyeliminowania takiego zjawiska. Tak by się mogło wydawać również po treści §3 tego wyżej artykułu: „**§3. Analizy danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa §1 i 2, dokonuje właściwe kolegium sądu apelacyjnego.**”

Wątpliwości te całkowicie rozwiewa nowa ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych, w której dla sędziów i prokuratorów przewidziano, że mogą oni posiadać legalnie do 10% udziałów i akcji w spółce prawa handlowego.

A jak wszyscy wiemy istnieje równość wobec prawa.

Stąd skoro sędziowie i prokuratorzy mogą mieć udziały i akcje w spółkach, to wszędzie tam, gdzie w stosunku do stróżów prawa pojawi się zapis o składaniu oświadczeń o posiadanych udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, to ma się rozumieć, że posiadanie tych udziałów i akcji jest legalne – a co najwyżej nie określono (co dla niektórych, w przeciwieństwie do sędziów i prokuratorów) – górnego procentowego pułapu w jednej spółce.

Przywołaną wyżej „ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne” **przy okazji wprowadzono podobne do art. 68¹ (co do udziałów i akcji) zapisy w:**

- ustawie z dnia 20.09.1984 r. o Sądzie Najwyższym - **dla sędziów Sądu Najwyższego** (art. 16),
- ustawie z dnia 20.06.1985 r. o prokuraturze – **dla prokuratorów (art. 18)**,
- ustawie z dnia 11.05.1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym – **dla sędziów tego sądu** (art.22),

Zwieńczenie dzieła – w zakresie tego co i jak należy interpretować - nastąpiło z chwilą uchwalenia przez Sejm i wejścia w życie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych. **I jak tu po tej lekturze nie przyznać racji tym, co mówią, że w jedności jest siła?**

I na koniec dla uzupełnienia.

Na koniec kadencji koalicja SLD-PSI 21 sierpnia 1997 r. uchwaliła nową ustawę „Prawo o ustroju sądów wojskowych”.

<http://isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU19971170753&type=2>

W art. 28 tej ustawy przewidziano składanie przez sędziów wojskowych oświadczeń m.in. co do posiadanych przez nich udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

W 2006 r. za rządów PiS wprowadzono oświadczenia dla policjantów – m.in. co do posiadania przez nich udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego - wprowadzając zmiany do ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58) ustawą z dnia 21 lipca 2006 r. o zmianie ustawy o policji oraz niektórych innych ustaw.

<http://isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU20061581122&type=2>

Oczywiste też jest, że od czasu przyjęcia w/w ustaw wszystkie one były kolejno ulepszone, a szczególnie pod kątem tego kto może posiadać wiedzę m.in. odnośnie posiadania przez stróżów prawa udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

I niech tu teraz ktoś powie, że to wszystko zrobiło się samo, ot tak samo z siebie i z czystego przypadku. Czy ten uszyty mechanizm nie jest gwarancją ciągłości dokonanej po 1989 r. tzw. transformacji?

Boguchwała, A.D. 26 sierpnia 2012 r. – mgr inż. Józef Bizoń

Opublikowano na:

<http://jozefbizon.wordpress.com/2012/08/26/sedziowie-prokuratorzy-policjanci-legalnie-udzialowcami-w-spolkach-handlowych/>